

AİLE BÜYÜKLERİ YARDIMCI MI? SORUN MU?

Eskiden geniş aileler halinde yaşanır mı? Genellikle insanlar küçük yaşta evlenir, çocuk sahibi olur, çocuklar o kalabalığın içinde büyükanneler, halalar, teyzeler yardımı ile büyütülmüş. Kırsal kesimde, hatta şehirlerin göç alan bölgelerinde bu sistem değişmeden sürüyor. Ama şehirlerde bir çok aile çekirdek aile olarak yaşıyor, yeni evlenenler ayrı ev kuruyorlar. Çoğunlukla her iki eş de çalışıyor. Kendilerine ayrı bir yaşam kuruyorlar. Büyük bir kısmı aileleri ile ilişkilerini belli düzeyde tutmayı başarıyor. Aile yaşam döngüsünün ikinci dönemi olan bu süreç, ebeveyn olunca bir sonraki döneme geçer. Yeni gelen bebek bazı şeyleri değiştirir. Anne baba çalışıyorsa bir bakıcı gerekir. Anne çalışmasa bile bebek bakımında acemidir, endişelidir bir yardımcıya gereksinim duyar. Büyükanneler ve dedeler yakındaysa bu bir şansdır. Çocuğu yabancı birine teslim etmek yerine aileden birine bırakmak, en azından bakıcıyı denetlemesini sağlamak çifte iyi bir fırsat gibi gelir. Gerçekten öyle midir?

Patron Kim?

Ayrışmayı becerebilen ailelerden gelen çiftler için gerçekten iyi bir fırsattır. Büyükanne ve babalar artık ebeveyn olan çocukları olduğunu, onların ayrı bir yaşamları olduğunu kanıksamıştır. Yaptıklarının sadece yardım olduğunu ve evdeki bebeğin onların değil, başka bir çiftin çocuğu olduğunu farkındadırlar. Bebeğin eğitimine, beslenme düzenine karışmazlar. Sadece denetleme ya da genç anne babanın uygun gördüğü şekilde bakım vermeyi yeğlerler. Arada uyarılsa da, farklı düşünelerdi ne çiftin ilişkisine, evin düzenine ne de çocuğun yetişeme tarzına müdahale etmezler. Zaten ayrışmayı becerebilen çocuklar yetiştirdikleri için, genç çift de gerekli sınırı koymayı başaracaktır.

Oysa bazı aileler ayrışmayı başaramazlar. Yeni bir aile kurulurken zorlanırlar. Çocuklarının kuracakları yeni aileye dahil olmaya çalışırlar. Çocuklarının büyümüş olduğunu kabullenmeyerek sürekli olarak yapmaları gerekeni söylemeye devam eder. Her ne kadar gelin- kayınvalide çatışmaları ön planda olsa da, bu ayrışmayı başaramayan kız aileleri de azımsanmayacak kadardır. Özellikle çocuk dünyaya geldikten sonra iki farklı yolla müdahale artar.

Çocuk Kimin?

Koşulların uymadığı, evin uzak olduğu gibi gerekçelerle bebek kendi anne babasının evinde değil, büyüklerin evinde bakılmaya başlar. Anne baba evlerine yollanır. Çocuğa ilişkin bütün kararlar büyükler tarafından alınır. Çocuk anne babasıyla değil, onlarla bağ kurar. Kendi anne babası evin içinde diğer çocuklar gibidir. Kendi çocukları üstünde kurmak istedikleri her türlü disiplin büyükler tarafından engellenir. Onlar çocuklarını, çocuklar onları tanıyamadan kreş ya da okul zamanı gelir. Anne baba evine dönen çocuk ve aile arasında kurulamayan bağ bir çok soruna neden olur.

Bazen bebek kendi evindedir. Büyükler eve gelip çocuk bakar ya da bakımına destek olurlar. Bu durum kopmayı başaramadıkları çocuklarının yeniden hayatlarına girme fırsatı tanır. Bebeikle birlikte evi de sahiplanmaya başlarlar. Eşyaların yerleri, pişecek yemekler derken sadece çocuklarına anne baba olmayı değil, kendi bağımsızlıklarını da kaybetmeye başladıklarını fark eden gençler kimi zaman teslim olur. Olunmadığı durumlarda çatışmalar başlar. Özellikle gelin- kayınvalde çatışmaları yoğunlaşır. Kendi çocuğu ile birlikte eşini de yeniden sahiplenen eşin annesi ile mücadele başlar. Eğer eş bu durumun farkına varır ve annesine sınır koyabilirse sorun çözülür. Ama bir çok boşanmanın nedenleri arasında bebek doğduktan sonra oluşan bu yeni düzenle kaybolan sınırlar vardır.

Sağlıklı aile d6ngüsü

Ayrı evlerde olup, torunlara hiç sınır koymadan ve ebeveynlerin disiplin uygulamasına engel olan aile büyükleri ayrı bir sorundur. Tüm bunların temelinde nasıl çocuk yetiştirdiğimiz yatar. Zamanı geldiğinde ailesinden ayrışmasını yaparak, kendi ailesini, işini kurabilecek çocuklar yetiştirmeyi becerebilirsek, onlar da kendi çocuklarına sahip çıkabilecek ve benzer şekilde davranabilecektir. Böylece kendi çocukları ve torunları için sorun yaratan büyükler olmak yerine, gerektiğinde danışılan, kendi hayatları olan ve çocuklarının beceri ile aile kurabildiklerini izleyerek haz alan büyükanne ve büyükbabalar olma mutluluğuna kavuşacaklardır.

Kaynak: Prof. Dr. Bengi SEMERCİ